

Ferdig på ei helg

VANSKELIGHETSGRAD:

“ Bruk god tid når du måler opp og bestemmer mønsteret på trappen. Det forenkler arbeidsprosessen, og gir best resultat. ”

FØR DU GÅR I GANG

Materialer

- Fliser (her fra danske Evers)
- Flislim og fugemasse (til utendørs bruk)
- Kalkfjerner og klinkerolje

Pris

200-600 kroner per kvadratmeter – avhengig av flisvalg

Spesialverktøy

• Blandevisp til bormaskin:

Er en klar fordel når du skal blande både lim og fugemasse

• Murerskje:

Til å smøre ut limet med

• Fugeskje:

Til rengjøring av fuger

• Tannsparkel:

4-5 mm passer i størrelse til disse flisene

• Filsebrett (hardt):

Til fordeling av fugemasse

• Filsebrett (mykt):

Til å vaske av fugemasse

• Fliskutter: Til å kutte fliser med

Trappens levetid forlenges hvis du legger fliser på den i stedet for å la den stå som rå betongtrapp.

STERK TRAPP

med fliser

En rå betongtrapp er ganske solid, men den blir enda sterkere hvis du kler den med fliser. Følg med her og se hvordan du gjør.

Det er en god investering å legge fliser på trappen, fremfor å la den stå som rå betongtrapp. Det forlenger nemlig trappens levetid betydelig. Legger du fliser og fuger riktig fra starten, og deretter sørger for å ettergå fugene med jevne mellomrom, slik at fukten ikke kan trenge ned i betongen, kan en trapp med hardtbrente fliser fint holde i opptil 50 år.

Før du legger flisene, skal du forsikre deg om at trinnene har riktig fall (1-2 cm per meter), og at overflatene er plane. Trappen her er nypusset og klar for en ny overflate, slik at vi kunne gå i gang med det samme. Og ettersom vi hadde mål om klare jobben på ei helg, var vi nødt til å starte på fredag.

Fredag

Forberedelser

Når du skal legge fliser på ei trapp, er det viktig, at du gir deg god tid til å finne det mønsteret som passer best til trappen. Et mønster skal først og fremst skape harmoni, slik at trappen blir pen å se på.

Start med å måle opp og lage en skisse. Deretter kan du tegne et par mønstre, som du etterpå prøver å legge opp på trappen, slik at du får en fornemmelse av hvordan det kommer til å se ut.

Disse flisene måler 60 x 30 cm, og de skal legges slik at de skal skjæres så lite som mulig. Prøv å ta høyde for det du også, når du lager mønster. Sørg også for at flisene ikke skjæres kortere enn halvparten av flisenes lengde.

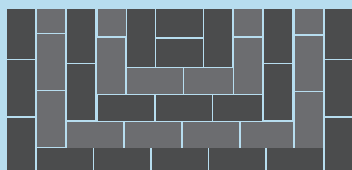

1 Mål opp trappen, slik at du kan lage en nøyaktig tegning når du skal finne det mønsteret som blir finest på trappen. Ta hensyn til flisenes størrelse, slik at du lager et mønster med flest mulig hele fliser.

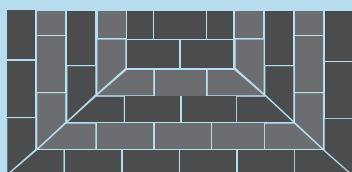

2 Lag en prøveopplegging på trappen. Det er ikke sikkert at det mønsteret som ser best ut på tegningen også er det som virker best i virkeligheten. Så prøv deg fram. Legg et helt hjørne – det gir en god fornemmelse av mønsteret.

Trappens mønster

Mønsteret har fokus på hjørnene, da man kommer til huset fra siden.

Går du rett opp i trappen, kan du lage et mønster med fokus på midten, og skrå snitt i hjørnene.

3 Rens flatene med en stålbørste eller et stålbrett før du skal legge på flislim. Limet hefter bedre når overflaten er litt ru. Fjern evt. små forhøyninger med hammer og meisel hvis overflaten ikke er helt jevn. Fei til slutt flaten helt ren.

4 Fukt betongflatene med vann. Det er viktig at flatene er litt fuktige, slik at betongen ikke suger ut vannet fra flislimet. Det skal ikke ligge blankt vann i trappen. Overflaten skal kun være fuktig.

Lørdag 20
Søndag 21

Ferdig på ei helg

Lørdag 09:00

Harde fliser skjæres med elektrisk kutter

Det er viktig at du velger en fliskutter som passer til oppgaven. Flisene her er både store og harde, så det kreves en elektrisk kutter med diamantblad når de skal skjæres til. Den kan du leie for en hundrelapp eller to per dag. Ta gjerne med deg en flis når du skal leie, slik at du får den maskinen som passer best.

Lørdag 10:00

“I dag får du det travelt! Du skal helst rekke å legge alle flisene i dag, slik at flislimet rekker å tørke innen morgendagen, da du skal lage opptrinnene. Unngå å trå i trinnene i dag.”

Lørdag 11:00

Frostsikkert flislim til utendørs bruk

Du skal velge et frostsikkert flislim beregnet for utendørs bruk. Skal det gå fort, kan du bruke et hurtigtørkende flislim, men er du ikke en erfaren flislegger, kan du med fordel velge et høy-

fleksibelt lim. Det blir ikke like stivt, slik at du fint kan arbeide med det i lenger tid – ca. 15 minutter etter at det er lagt på.

Lørdag

Flisene kuttes

Skal du ha fliser på opptrinnene, så hold opp en bit, slik at du kan se hvor mye flisen på trinnflaten skal bygge ut over kanten.

1 Mål opp til flisene. Start med det øverste trinnet. Her blir hjørneflisa i den ene siden 1,5 cm for stor. Overskuddet skal tas fra den siden som er inn mot døren.

2 Kutt til flisene når du har målt opp de som skal ligge på det første trinnet. Husk å tilføre vann til fliskutteren slik at den ikke går varm.

Det første trinnet

Denne trappen får fliser både på trinnflate og opptrinn – i to forskjellige farger. Jobben blir enklere hvis du velger de samme flisene til hele trappen, eller hvis du nøyer deg med fliser bare på flatene.

Vi starter med det øverste trinnet og arbeider oss ned – ett trinn om gangen. Og vi blander også kun lim til ett trinn om gangen, slik at det ikke størkner underveis. Opptrinnene venter vi med til i morgen. Da får limet tid til å tørke. På en mindre trapp kan du sikkert klare hele jobben fint på én dag.

Tannsparkelen skal passe til flisenes størrelse. Jo større fliser du bruker, dess større skal tennene være for å sikre at du legger riktig mengde lim.

Kjør først tannsparkelen i én retning, og deretter i den kryssende retningen, slik at limet fordeles ordentlig.

1 Bland flislimet, og fordel det jevnt på trappen. Følg anvisningen på pakken når du blander, slik at du får riktig konsistens. Fordel den først med en murskje, og deretter en tannsparkel som sikrer optimal fordeling av limet.

2 Legg flisene ned i limet. Gi dem et lett trykk, slik at de blir presset litt ned i limet og får godt feste. Skal du ha fliser på opptrinnet, skal du også sjekke med en flisbit hvor mye den skal bygge ut over kanten.

3 Legg resten av flisene på trinnet. Sørg for at de ligger i samme nivå, så trinnet blir plant. De skal også være i kant foran. Sjekk med vateret. Du kan evt. banke flisene litt ned med skaftet på en hammer.

De øvrige trinnene

Når det første trinnet er lagt, arbeider du deg nedover trappen, trinn for trinn. Mål opp flisene til det neste trinnet, kutt dem til, og legg dem i flislimet som du har smurt på trappen.

Jo større trinnene er, dess flere fliser blir det å holde styr på. Da er det smart å legge opp flisene i riktig rekkefølge etterhvert som du kutter dem til. Dermed har du hele tiden kontroll på hvor de skal plasseres. Det kan nemlig være forskjell på hvor bredt det samme trappetrinnet er i hver ende – det kan fort være 1 cm bredere i den ene enden. Dette skal du selvfølgelig være oppmerksom på når du måler opp før du kutter flisene.

1 Mål opp til flisene på det neste trinnet. Husk å ta høyde for eventuelle fliser på opptrinnet. Da skal flisa på trinnflaten være litt bredere, slik at den bygger ut over flisa på den loddrette flaten. Det sikrer trappa mot vanninntrenging.

2 Tegn målet på den delen av flisa som skal plasseres inn mot trappen. Først ser du hvor mye flisa rager ut over kanten, deretter overfører du målet til den innerste kanten. Dette gjør du med alle flisene, slik at du får en helt rett forkant.

Før du avslutter for dagen, skal trinnene vaskes med rent vann og det myke filsebrettet. Sjekk også om det sitter for mye flislim i fugene. Hvis det gjør det, skal du fjerne det før det tørker, slik at det blir plass til fugemasse.

3 Smør flislimet på trinnet, og legg på flisene. Husk å trykke hver flis litt ned i limet, slik at den får godt feste. Sjekk at flisene ligger i samme nivå på flaten på hvert eneste trinn, og sjekk at kanten foran er helt rett.

4 Bruk en lang rett planke til de siste lange trinnene. Det er viktig å sjekke at flisene ligger helt rett. Hvis vateret ikke er langt nok, kan du legge det på en lang rett planke.

Lørdag 20
Søndag 21

Ferdig på ei helg

Søndag 09:00

“Trinnene har tørket hele natten, så nå er du klar for opptrinn og fuging. Men ettersom flislimet ennå ikke er ferdig med å herde, skal du bevege deg forsiktig.”

Søndag 10:00

Grovkornet fugemasse til store fliser

Velg en fugemasse til utendørs bruk. Den er litt grovere i kornene og passer derfor fint til store fliser. Den grovere strukturen gjør at fugene ikke så lett faller sammen, og gjør trappen mer solid.

Søndag 16:00

Vedlikehold trappen med klinkerolje

Når trappen er ferdig, er det en god idé å gi den en omgang olje som passer til de steinene du har valgt til trappen. Her bruker vi skiferolie. En gang i året er passende. Hvis du vil ha en blankere overflate, eller hvis slitassen på trappen er stor, gir du den bare en ekstra omgang.

Søndag

Opptrinnene

Nå skal du i gang med opptrinnene, de loddrette flatene mellom trinnflatene. Fremgangsmåten er den samme som på trinnflatene, med oppmåling, tilskjæring og flislim. Men når du setter opp flisene loddrett, skal du støtte dem nederst med et par avstandsklosser, slik at de ikke blir stående direkte oppå trinnflatene. Disse flisene er nemlig ganske tunge, så det går litt tid før de sitter fast av seg selv.

1 Smør flislim på opptrinnene når flisene er målt opp og kuttet til. Her får du også bruk for tannsparkelens kortsider når du skal fordele limet.

Fugene

Ettersom vi har valgt sorte fliser på trinnflatene og lysegrå på opptrinnene, skal vi også bruke fugemasse i to forskjellige farger. Det blir penest hvis du velger en fugemasse som så nært som mulig svarer til fargen på flisene.

Velger du å kjøre med samme farge på flisene på hele trappen er det litt enklere. Da er du ikke avhengig av at den ene fargen fugemasse skal tørke før du kan fuge med den neste fargen.

Her lages trinnflatene først med den sorte fugemassen. Den griser mest, så det beste er å få den overstått først. Når den er tørr, kan du fortsette med fugene på de lyse opptrinnene.

1 Bland fugemassen og smør den på trinnflatene. Sørg for at massen kommer godt ned i fugene ved å kjøre filsebrettet med hard gummi litt skrått på fugene. Bland fugemasse til ett trinn om gangen, og følg anvisningen på pakken.

3 Husk også å vaske vekk den sorte fugemassen på opptrinnene. Når du vasker de lyse flisene rene, må du være ekstra grundig – den sorte fugemassen kliner mye.

4 Opptrinnene fuges med lys fugemasse når den sorte er tørr, slik at de to fargene ikke flyter sammen. Det optimale er å la den ene fugemassen tørke et døgn før du fuger med ny farge. Bruker du samme farge overalt, fuger du bare løs.

La avstandsklossene sitte helt til du har laget hele trappen.

2 Sett opp flisa på opptrinnet, og støtt den med avstandsklosser til limet er tørt. På den måten forsikrer du deg om at det blir plass til fugen, som sørger for at det ikke kommer fukt inn bak flisene.

Vask til slutt med en fuktig, men godt oppvridd svamp.

2 Vask overskytende fugemasse vekk med rent vann. Bruk filsebrettet med myk skumgummi. Det skal være fuktig – men ikke vått; da risikerer du å vaske vekk fugemassen. Sjekk om alle fuger er fylte. Hvis ikke, kan du fortsatt fylle dem.

5 Vask trappen med kalkfjerner når fugene er tørre – etter cirka et døgn. Selv om de er vasket i rent vann, kan det likevel sitte litt kalkslør på flisene. Kalkfjerner tar akkurat det siste, slik at overflaten blir blank og flott.

“ En trapp blir flottest når den er harmonisk å se på. Derfor er det viktig at du bruker tid på å måle opp og finne det riktige mønsteret til trappen. Velg også et godt blad til fliskutteren. Det blir du glad for.

Etter et par dagers tørketid kan du ta trappen i bruk for alvor.